

Sprawozdanie

z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylecu za 2017 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu jest jednostką organizacyjną Gminy Niebylec i wykonuje zadania pomocy społecznej w gminie na podstawie obowiązujących przepisów prawa tj. m.in.; ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, aktów wykonawczych wydanych na podstawie w/w ustaw, Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylecu oraz innych przepisów szczególnych dotyczących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i samorządowych jednostek budżetowych.

Pomoc społeczna

“Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Natomiast “celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.”

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej okoliczności.

Do ustalenia, czy rodzina lub osoba ubiegająca się o pomoc społeczną spełnia kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania określonej formy pomocy, przyjmuje się - począwszy od 1 października 2015 roku (ostatnia waloryzacja) następujące kwoty:

- 1) w przypadku osób samotnie gospodarujących - kwotę 634,00 zł,
- 2) w przypadku rodziny - kwotę 514,00 zł na osobę w rodzinie.

Wartość dochodu odpowiadająca dochodowi miesięcznemu z 1 hektara przeliczeniowego wynosi 288,00 zł. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 22 lutego 2013 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 roku poz. 509) od 11 maja 2013 roku dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego nie wlicza się do dochodu.

Ustawa o pomocy społecznej określa wysokość zasiłku stałego, który wynosi 604,00 zł jak również minimalne i maksymalne wysokości poszczególnych świadczeń. np. kwota zasiłku okresowego w roku 2017 nie mogła być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny, jak również w przypadku osób samotnie gospodarujących kwota zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a jej dochodem. Wysokość zasiłku nie mogła być jednak niższa niż 20,00 zł.

Zadania pomocy społecznej wynikające z realizacji ustawy z dnia 12.03.2004 roku o pomocy społecznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu realizuje zarówno z zakresu zadań własnych jak i zleconych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu z zakresu zadań zleconych udzielił pomocy 8 rodzinom z wyszczególnieniem:

- Zorganizował **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, które świadczone były w miejscu zamieszkania na rzecz 4 dzieci przez osoby zatrudnione na umowy zlecenie w wymiarze 751 godzin na łączny koszt **15 163,00 zł**.
Dochody z tytułu odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2017 roku wyniosły 958,76 zł.
- Wyplacił wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 1 opiekuna w wysokości **6 337,00 zł**.

W świetle ustawy o pomocy społecznej przyznawanie i wypłata zasiłków stałych, okresowych oraz opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym. Gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wymienionych wydatków.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu z zakresu zadań własnych:

- Wyplacił **zasiłki stałe** dla 35 osób na kwotę **175 770,00 zł**, środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych pochodziły z dotacji wojewody.
- Oplacił **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** dla 29 osób na łączną kwotę **13 700,00 zł** z dotacji wojewody.
- Wyplacił **zasiłki okresowe** dla 68 rodzin na kwotę **133 950,00 zł**.
Zasiłki te przyznawane były w wysokości gwarantowanej ustawą.
- Wyplacił **zasiłki celowe i specjalne celowe** dla 177 rodzin na kwotę **177 139,00 zł**.
z tego specjalne zasiłki celowe wypłacono dla 47 rodzin na kwotę **41 009,00 zł**.
Zasiłki w/w przyznawane były na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej; między innymi na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, leków, odzieży i inne.
- Wyplacił 78 osobom z 74 rodzin pomoc w formie **zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności** w ramach Programu Rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 2014-2020 na kwotę **49 703,00 zł**, z tego kwota **39 762,00 zł** pochodziła z dotacji, a kwota – **9 941,00 zł** pochodziła ze środków własnych gminy.
- Udzielił pomocy w formie **usług opiekuńczych**, z których skorzystało 7 osób w wymiarze 2039 godzin na łączny koszt **36 702,00 zł**.
Koszt jednej godziny w 2016 roku wynosił **18,00 zł**.
Usługi świadczone były przez opiekunki zatrudnione przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Krośnie.

Za świadczone usługi opiekuńcze wszystkie osoby ponoszą odpłatność naliczaną zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nr XVII/103/2012 z dnia 28 maja 2012 r. w sprawie ustalenia odpłatności. Odpłatność jest uzależniona od sytuacji materialnej osób, którym te usługi zostały przyznane.

Dochody z tytułu odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze w 2017 roku wyniosły **2933,10 zł**.

- Z budżetu Gminy i budżetu Wojewody finansowane było również **dożywianie uczniów w szkołach** na terenie Gminy jak i poza, w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zgodnie z w/w programem oraz Uchwałą Nr XXXVII/441/2014 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 stycznia 2014r w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych programem wieloletnim oraz Uchwałą Nr XXXVII/242 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków

w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych na lata 2014-2020 - pomoc w formie zakupu gorącego posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przysługuje nieodpłatnie dla osób i rodzin, którym dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W przypadku gdy dochód przekracza kryterium, to w całości zwrotowi podlega koszt zakupu posiłku przez osobę lub rodzinę.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXVII/243/2014 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania, na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku przyznaje się pomoc w formie posiłku bez wydania decyzji administracyjnej

Na terenie Gminy w 10 szkołach podstawowych i gimnazjach prowadzono dożywianie uczniów, jak również dla dzieci z terenu naszej gminy w Szkole Podstawowej w Domaradzu, Krasnej i Wyżnem, Szkole Specjalnej w Rzeszowie i Strzyżowie, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym we Frysztaku, Gimnazjum w Czudcu, Zespole Szkół w Lesku, Szkole Plastycznej w Rzeszowie.

Z pomocy w formie zakupu **gorącego posiłku** korzystało 189 dzieci z 97 rodzin. W tym 12 dzieci z programu osłonowego na kwotę **4 133,00 zł**.

Ogólny koszt zakupu 21 058 posiłków wyniósł **59 907,00 zł**

Kwota **48 932,00 zł** pochodziła z dodatkowych środków z rezerwy celowej budżetu wojewody na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie dożywiania uczniów, natomiast pozostałą kwotę w wysokości **10 975,00 zł** wydatkowano z budżetu gminy.

- Dokonał opłaty za pobyt 12 osób w domu pomocy społecznej w łącznej wysokości **316 696,00 zł** (3 osób DPS Chmielnik, 1 osoby DPS Babica, 1 osoba DPS Glinik Dolny, 1 osoba DPS Kąkolówka, 1 osoba DPS Iwoniczu, 2 osoby DPS Górnice, 1 osoba DPS Pstrągowa Wola oraz 2 osoby DPS Przemyśl)

Od 1.01.2004 roku **odpłatność za pobyt** w domu pomocy społecznej wynosi 100% miesięcznego kosztu pobytu mieszkańca. Do ponoszenia odpłatności za pobyt obowiązani są:

- mieszkaniowiec domu w wysokości 70% swojego dochodu,
- małżonek, zstępni przed wstępniymi,
- Gmina.

Ogółem środki jakimi rozporządzał tut. Ośrodek w 2017 roku na realizację zadań z pomocy społecznej zarówno zleconych jak i własnych wynosiły **1 403 837,90 zł**.

Ogółem przyznano pomoc w ramach zadań zleconych i zadań własnych, bez względu na rodzaj i formę, liczbę oraz źródło finansowania - dla **255 rodzin** tj. **394 osób** w tych rodzinach.

W 2017 roku z zakresu pomocy społecznej wydano ogółem 621 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy.

Praca socjalna

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej świadczona jest praca socjalna. Udzielana jest ona osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów bez względu na posiadany dochód.

Szeroko rozumiana praca socjalna przybiera działania o charakterze motywacyjnym,

wspierającym i aktywizującym. Działania obejmują wiele sfer życia osób, którymi zajmują się pracownicy socjalni. Dotyczą aktywności zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), wspieranie klientów w ich prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym. Ponadto praca socjalna obejmuje również działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni pomagają w sporządzaniu różnego rodzaju wniosków np. o alimenty, o orzeczenie o niepełnosprawności, rentę, współpracują z pedagogiem szkolnym odnośnie sytuacji dzieci, ich funkcjonowania w szkole. Pracownicy socjalni współpracują również z ośrodkami zdrowia, policją, urzędami itp.

W 2017 roku z pomocy Ośrodka w formie pracy socjalnej skorzystało 46 rodzin. Wyłącznie pracą socjalną objętych było 16 rodzin.

Nadmieniam, że w 2017 roku z wypoczynku letniego - **kolonii** w Myczkowcach skorzystało 6 dzieci. Kolonie były finansowane ze środków Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu od kilku lat w porozumieniu z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Krośnie zajmuje się rozprowadzaniem żywności.

W 2017 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 zostało zakwalifikowanych 604 osoby. Mieszkańcy gminy przy pomocy Kół Gospodyń Wiejskich otrzymali produkty żywnościowe: mleko UHT, makaron jajeczny, koncentrat pomidorowy, filet z makreli, szynka drobiowa, herbatniki, cukier, powidło śliwkowe, fasola biała, kasza gryczana, ser żółty, mielonka wieprzowa, olej, pasztet wieprzowy.

Przyznanie świadczenia z pomocy społecznej musi być poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub w miejscu stałego czy czasowego pobytu osoby zgłaszającej się o pomoc. Pracownik socjalny przeprowadza rozmowę, pozwalającą na dokonanie oceny sytuacji materialno-bytowej, występujących problemów i zakresu potrzeb. Wszystkie informacje i ustalenia dokonane podczas wywiadu stanowią tajemnicę i są podstawą do przyznania świadczenia.

W 2017 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 591 rodzinnych wywiadów środowiskowych bądź ich aktualizacji. Ponadto przeprowadzają wywiady alimentacyjne w celu zbadania i ustalenia sytuacji materialno-bytowej osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób korzystających z pomocy w tut. Ośrodku, osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna jak również dla innych Ośrodków.

Ponadto pracownicy socjalni podpisali 3 kontrakty socjalne z osobami korzystającymi ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Powodem wielu problemów w rodzinach są występujące konflikty, których podłożem jest m.in.: alkoholizm, bezrobocie, przemoc czy choroba. Usunięcie lub zminimalizowanie występujących trudności wymaga dużego wkładu pracy i zaangażowania nie tylko pracowników socjalnych pomocy społecznej. W tym celu współpracujemy tak jak w latach ubiegłych z różnymi instytucjami z terenu Gminy jak i z poza.

W zakresie spraw rodzinnych współpracujemy z Sądem Rodzinnym i kuratorami sądowymi, w sprawach zdrowotnych jesteśmy w stałym kontakcie z miejscową służbą zdrowia, poradniami specjalistycznymi i szpitalami jak również z zakładami opiekuńczo-leczniczymi.

W sprawach dotyczących przyznania renty czy emerytury dla naszych klientów współpracujemy z ZUS-em i KRUS-em.

W sprawach konfliktowych współpracowaliśmy z Komisariatem Policji w Czudcu a następnie z Komisariatem Policji w Niebylcu.

Współdziałamy z lokalnymi zakładami pracy, Kościołem Katolickim, szkołami, sądami, Punktem Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie, organizacjami pozarządowymi m.in.

z Caritasem, PKPS Stowarzyszeniem Charytatywnym w Krośnie, Kołami Gospodyń Wiejskich, Jesteśmy w stałym kontakcie z innymi instytucjami jak Wydział Polityki Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy.

Pracownicy Ośrodka zgłaszają na bieżąco problemy osób i rodzin uzależnionych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpracujemy z radcą prawnym, który udziela bezpłatnych porad dla podopiecznych GOPS oraz pracownikami Urzędu Gminy.

W dniu 20 grudnia 2017 zrealizowano projekt socjalny pn „Spotkanie Wigilijne” dla osób samotnych, starszych, chorych i niepełnosprawnych, korzystających z pomocy społecznej na które zaproszono 31 osób. Ostatecznie w spotkaniu wzięło udział 25 osób. Potrawy wigilijne, wspólne kolędowanie, czas spędzony przy wspólnym stole dostarczyło wielu wzruszeń i było ważnym wydarzeniem dla osób, które samotnie prowadzą gospodarstwa domowe. Całkowity koszt wyniósł 1550 zł na tj. 62,00 zł na osobę.

Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom społecznej w formie pracy socjalnej realizuje zatrudnionych 4 pracowników socjalnych w wymiarze 4 etatów.

Przemoc – Zespół Interdyscyplinarny

W imieniu Gminy Niebylec - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu realizował w 2017 roku zadanie wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w zakresie obsługi powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego wydatkowano środki na ten cel w kwocie 3 987,19 zł.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu realizował w 2017 roku również zadanie wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z w/cyt. ustawą, gmina pokrywała koszty za 3 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wydatkowano łącznie kwotę 18 556,00 zł oraz koszty zatrudnienia asystenta i szkolenia. W ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017” otrzymaliśmy dotacje w wysokości 25 200,00 zł na finansowanie zadania – „Zatrudnianie asystentów rodziny” w tym wydatkowano kwotę 10 224,20 zł.

Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 1.05.2004 roku realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Do zasiłku rodzinnego uprawniona jest każda rodzina, w której miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 764,00 zł.

Od 01 stycznia 2016 r. w ustawie o świadczeniach rodzinnych obowiązuje zapis dotyczący przekroczenia progu dochodowego 674,00 zł lub 764,00 zł (tzw. mechanizm złotówka za złotówkę). Zgodnie z tym zapisem w przypadku gdy miesięczny dochód rodziny przekracza w/w próg dochodowy pomnożony przez liczbę członków danej rodziny zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie pomniejszonej o kwotę przekroczenia progu dochodowego.

Zasiłek rodzinny w 2017 roku wynosił miesięcznie:

- 95,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia
- 124,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługuje szereg dodatków:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo na każde urodzone dziecko,
 - dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie,
 - dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka w wysokości 193,00 zł miesięcznie, 273,00 zł miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 90,00 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia, powyżej 5 roku życia w wysokości 110,00 zł,
 - dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95,00 zł miesięcznie,
 - dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł na dziecko,
 - dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:
- a) w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko w okresie od września do czerwca na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.
 - b) w wysokości 69,00 zł miesięcznie w okresie od września do czerwca na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

Poza zasiłkiem rodzinnym i przysługującymi do niego dodatkami rodzinom przysługuje również jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000,00 zł. Zapomoga przysługuje jeżeli miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę z roku poprzedzającego okres zasiłkowy nie przekracza kwoty 1 922,00 zł na osobę w rodzinie.

Od 01.01.2016r wprowadzono nowe świadczenie rodzinne, którym jest świadczenie rodzicielskie. Przysługuje ono w większości przypadków matce, która nie posiada prawa do zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000,00 zł miesięcznie przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia dziecka, licząc od dnia porodu.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa również zasady przyznawania **świadczeń opiekuńczych**, do których należą:

1. **Zasiłek pielęgnacyjny** – przysługujący niezależnie od dochodów:
 - α) niepełnosprawnemu dziecku,
 - β) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - γ) osobie, która ukończyła 75 lat,
 - δ) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie.

2. **Świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje niezależnie od dochodu:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma opiekuna faktycznego ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub osoby te legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2017 r. przysługiwało w wysokości 1406,00 zł miesięcznie, a od 1 stycznia 2018 roku wynosi 1 477,00 zł miesięcznie.

3. **Specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny względem niepełnosprawnego członka rodziny jeżeli zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, lub **nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie, gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki nie przekroczy obowiązującego kryterium dochodowego tj. 764,00 zł miesięcznie na osobę w rodzinie.

W roku 2017 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych przyznał i wypłacił:

a) Świadczenia rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego

- zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłki pielęgnacyjne dla 897 rodzin - na kwotę 3 209 142,00 zł
- dodatki do zasiłków rodzinnych tytułu:
 - rozpoczęcia roku szkolnego na kwotę 70 618,00 zł,
 - urodzenia dziecka na kwotę 59 480,00 zł,

b) Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka na kwotę 103 000,00 zł.

c) Świadczenia rodzicielskie dla 73 osób na kwotę 440 587,00 zł.

W roku 2017 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku

z realizacją ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna wypłacił zasiłek dla opiekuna – 18 osobom na kwotę 109 988,00 zł.

Zasiłek ten zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów przysługuje osobie, jeżeli decyzja przyznająca świadczenie pielęgnacyjne wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 roku poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 roku. Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 520 zł miesięcznie.

W roku 2017 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu w oparciu o ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych przyznał i opłacił składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – dla 36 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, dla 31 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i dla 14 osób pobierających zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości – 201 414,00 zł.

W roku 2017 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu w oparciu o ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przyznał i opłacił składkę zdrowotną – dla 3 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, 12 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i 6 osób pobierających zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości – 13 608,00 zł

Fundusz alimentacyjny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również od dnia 01.10.2008 roku zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do ukończenia przez nią 18 roku życia albo gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia. W przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, nie wyższej niż 500,00 zł.

W związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tut Ośrodek:

- przyznał i wypłacił dla 22 rodzin uprawnionych świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 154 600,00 zł
- podjął działania wobec 25 dłużników zamieszkałych na terenie Gminy Niebylec, zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób uprawnionych zamieszkałych na terenie naszej gminy i innej.

W wyniku tych działań w 2017 roku zwrócona została tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez dłużników kwota 59 437,88 zł, z czego zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów kwota 15 123,85 zł została przekazana na dochód własny gminy wierzyciela właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a kwota 44 314,03 zł przekazana została na dochód budżetu państwa.

W trakcie realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Tut. Ośrodek systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania. Osoby nieuprawnione dokonały zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2017 roku kwota świadczeń odzyskanych wyniosła 33 850,35 zł.

Łączna kwota wydatkowana na realizację świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna razem ze składkami na ubezpieczenie społeczne, świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z kosztami obsługi wynosi **4 469 425 zł**.

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizuje 2 pracowników w wymiarze 2 etatów.

Świadczenie wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 01.04.2016 r. realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadzającej Program „Rodzina 500+”

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych.

Wysokość świadczenia wynosi **500 zł miesięcznie** na każde drugie i kolejne dziecko do 18. roku życia, bez dodatkowych warunków. Do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko do 18. roku życia uprawniona jest każda rodzina, której miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie przysługuje na pierwsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1200,00 zł.

Tut. Organ prowadząc postępowania w sprawach świadczenia wychowawczego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania i weryfikacji od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, drogą elektroniczną, lub drogą pisemną.

W 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyjął **909 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w tym: 867 wniosków w formie papierowej i 42 wniosków w formie elektronicznej. Świadczenie przyznano **925 rodzinom** w łącznej kwocie **7 951 340,00 zł**, w tym 65 rodzinom w sytuacji gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności.

W trakcie realizacji zadania niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Tut. Ośrodek systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania. Osoby nieuprawnione dokonały zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2017 r. kwota świadczeń odzyskanych wyniosła **15 000,00 zł**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylecu nie prowadzi spraw dotyczących zmiany formy wypłaty świadczenia wychowawczego z pieniężnej na rzeczową lub na opłacanie usług. Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach wychowawczych w 2017 realizowało 2 pracowników w zespole z pracownikami świadczeń rodzinnych.

Karta Dużej Rodziny (KDR)

W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadania wynikające z **Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych**, które weszło w życie w dniu 16 czerwca 2014 roku.

W związku z powyższym tut. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program promujący model rodziny wielodzietnej i jej pozytywny wizerunek zwany **Kartą Dużej Rodziny (KDR)**.

Celem programu było podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych. Założenia programu to bezpośrednie wsparcie rodzin prowadzące do zwiększenia szans rozwoju dla dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach wielodzietnych.

Karta adresowana jest do wszystkich rodzin wielodzietnych, mających na utrzymaniu

trójkę i więcej dzieci

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia- w przypadku gdy dziecko uczy się w:
 - a) szkole - do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
 - b) szkole wyższej- akademickiego w którym jest planowane ukończenie nauki
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności

Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej finansowanym z budżetu państwa

Na realizację powyższego programu tut. Ośrodek decyzją Wojewody Podkarpackiego otrzymał dotację celową z budżetu państwa.

W 2017 roku złożonych zostało **23** wniosków o wydanie KDR. Wydano łącznie **91** Kart Dużej Rodziny z tego dla rodziców/małżonków – **31**, a dla dzieci **60**.

Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł **240,00 zł**.

Świadczenie za Życiem

Od 1 stycznia 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wysokość świadczenia wynosi **4000 zł jednorazowo** na każde uprawnione dziecko. Warunkiem uzyskania świadczenia jest złożenie wniosku wraz z zaświadczeniem od uprawnionego lekarza o którym mowa art.4 ust. 3 *ustawy*.

Celem jednorazowego świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z urodzeniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2017 roku wypłacono 2 świadczenia na ogólną kwotę 8 000,00 zł.

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.) oraz od 01.01.2014 r. zadania wynikające z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) w zakresie przyznawania i wypłat dodatków energetycznych.

W 2017 r. nie wypłacano dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylem w 2017 roku na realizację poszczególnych zadań wymienionych wyżej oraz na działalność bieżącą Ośrodka wydatkował ogółem kwotę **14 005 310,08 zł**.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 12 osób: kierownik, 4 pracowników socjalnych, 2 księgowy, 1 asystent rodziny, 1 sprzątaczkę oraz 3 osoby do obsługi świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych. W ramach umów zlecenia zapewniano obsługę BHP, 3 osoby świadczyły specjalistyczne usługi opiekuńcze, a radca prawny zapewniał obsługę prawną.